

Budgetskrivelse 2024

Kulturnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Förändringar i omvärlden.....	5
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet.....	7
Kommunbidrag	14
Riktade statsbidrag och övriga bidrag	15
Begäran om investeringsram.....	16
Investeringsram	16

Sammanfattning

Kulturen spelar en central roll i Malmös utveckling. Barns och ungas rätt till kultur – den kulturella allemansrätten - är särskilt viktig. Framåt ser kulturnämnden, i sin roll som välfärdsnämnd, stora möjligheter för kulturen att stärka, stötta och driva på Malmös utveckling till en öppen, trygg och innovativ storstad. Fysiska platser för kultur i det offentliga rummet fortsätter framöver att vara viktiga, parallellt med ett brett digitalt utbud.

Ett nytt kulturstrategiskt program är under framtagande och kulturnämnden ser att en ny handlingsplan knuten till programmet är ett effektivt verktyg för att främja och stärka både existerande och nya samarbeten för att säkerställa Malmöbornas tillgång till kultur i den växande staden.

Ur kulturnämndens perspektiv finns idag flera komplexa samhällsutmaningar som kräver fortsatt samverkan och samarbete i staden, det handlar om andra förvaltningar, näringslivet och civilsamhället. Ett viktigt område är att stärka den sociala tryggheten i Malmö genom fortsatt kompensatoriska satsningar som utbyggnad av allaktivitetshus och bibliotek, vilket sker i samverkan med grundskoleförvaltningen, fritidsförvaltningen och arbetsmarknad - och socialförvaltningen.

En samtida trend är att kulturens frihet begränsas och på flera håll finns exempel där den fria konsten och kulturen ifrågasätts och inskränks av politisk styrning trots principen om armlängds avstånd. Kulturen måste få fortsätta vara en fri, dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, oberoende av politisk agenda. Konstnärlig frihet och principen om armlängds avstånd är grundläggande förutsättningar för kulturens utveckling. Med en armlängds avstånd ska kulturnämnden verka för goda förutsättningar för professionella kulturskapare och kulturaktörer att fritt utveckla sina skapande förmågor med yttrandefrihet och demokrati som grund.

Under 2024 fokuserar kulturnämnden på fyra utvecklingsområden för att stärka kulturen i Malmö och Malmö genom kulturen:

Likvärdig tillgång till kultur i en föränderlig stad: Det finns idag grupper av Malmöbor som inte fullt ut tar del av kulturnämndens utbud utifrån den likvärdighet de har rätt till. Det gäller framför allt barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättning och personer som tillhör de nationella minoriteterna. Under 2024 görs ökade insatser för att i större utsträckning systematisera arbetet för och tillsammans med dessa grupper. Detta i samverkan med flera andra förvaltningar och aktörer från civilsamhället.

Öppna Malmö-Antirasistiskt arbete för ett öppet Malmö

Kulturnämnden har som del i sitt grunduppdrag och arbetar på daglig basis med att motverka rasism och diskriminering och att öka Malmöbornas engagemang och kunskap i frågor som rör rasism och censur. Arbetet fortsätter att utvecklas och i samverkan med civilsamhället och trossamfund skapas och tillgängliggörs ett angeläget program kring antirasism.

En starkare kulturdriven stadsutveckling

Genom en kulturdriven stadsutveckling skapas förutsättningar för staden att utvecklas med hjälp av kulturen samt för konst och kultur att ta plats när staden växer. En utmaning är den undanträngande effekt på kulturverksamheter som ökade kostnader för exempelvis lokaler har. Under 2024 fortsätter kulturnämnden samarbetet med stadens förvaltningar och privata fastighetsaktörer för att föra in ett tydligt kulturperspektiv i stadsplaneringsprocessen, bereda plats för kultur i exploaterings- och omvandlingsområden samt möjliggöra samlokalisering och samutnyttjande av lokaler i staden.

Stärkta konstformer

Att stärka förutsättningar för stadens professionella kulturskapare är avgörande för ett välfungerade kulturellt ekosystem. Under 2024 ser kulturnämnden behov av att särskilt utveckla förutsättningarna och infrastrukturen för konstformerna dans, nycirkus och konst.

Förändringar i omvärlden

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämnden under 2024 och framåt och på vilket sätt?
- Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämnden under 2024 och framåt och på vilket sätt?

Kulturen utvecklar staden när Malmö växer

Det finns en stor potential i det snabbt växande Malmö, och kulturen spelar en central roll i Malmös utveckling. Barns och ungas rätt till kultur – den kulturella allemansrätten - är särskilt viktig. Med en fortsatt befolkningsökning, framför allt vad gäller unga i gymnasieåldern samt äldre, kommer antalet besökande i kulturnämndens verksamheter att fortsatt öka. Framåt ser kulturnämnden stora möjligheter för kulturen att stärka, stötta och driva på Malmös utveckling till en öppen, trygg och innovativ storstad. Genom kontinuerlig nära dialog och medskapande processer involveras stadens barn, unga och vuxna i kulturnämndens arbete och utvecklingen av kulturlivet i Malmö.

Kulturnämndens verksamheter, tillsammans med civilsamhälle, studieförbund och andra fria kulturaktörer har en viktig roll i det informella och livslånga lärandet och erbjuder idag miljöer och ett stort utbud som främjar lärande. Genom att möjliggöra för folkbildning, möten och relationsskapande aktiviteter, bland annat genom mötesplatser runt om i staden, verkar nämnden för minskade klyftor och för att bryta en ökande och mångfasetterad ojämlikhet. Framåt behöver stadens folkbildande aktörer stärka sin samverkan och utveckla verksamheten så att den fortsätter vara relevant i ett alltmer digitaliserat bildningslandskap.

Den digitala utvecklingen innebär en omvälvande och snabb förändring av kulturlivet och öppnar dörrarna till helt nya kulturupplevelser såsom digitala vernissager, kulturscener samt interaktiva kulturupplevelser och möjligheter att ta del av och lära sig teknik för digitalt skapande.

I likhet med andra samhällsaktörer agerar kulturnämndens verksamheter idag i ett landskap av komplexa relationer och samhällsutmaningar. De utmaningar som det offentliga idag förväntas hantera är omfattande och komplicerade, allt ifrån klimatomställning till att hantera en växande ojämlikhet. Genom arbetet med kommunfullmäktiges mål bidrar kulturnämnden, i sin roll som välfärdsnämnd, till att hantera flera av dessa komplexa samhällsutmaningar som ofta ligger bortom en enskild nämnds ansvarsområde.

Kultur under attack

En samtida trend är att kulturens frihet begränsas och på flera håll finns exempel där den fria konsten och kulturen ifrågasätts och inskränks av politisk styrning trots principen om armlängds avstånd. Kulturen måste få fortsätta vara en fri, dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, oberoende av politisk agenda. Konstnärlig frihet och principen om armlängds avstånd är grundläggande förutsättningar för kulturens utveckling. Med en armlängds avstånd ska kulturnämnden verka för goda förutsättningar för professionella kulturskapare och kulturaktörer att fritt utveckla sina skapande förmågor med yttrandefrihet och demokrati som grund.

Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Samplanering av staden

Under perioden 2014–2021 hade Malmö stad en kulturstrategi med en tydlig handlingsplan som förtydligade vilka samarbeten som behövdes inom staden för att stärka kulturens roll i Malmö. Handlingsplanen banade väg för och möjliggjorde en nära samverkan mellan kulturnämnden och en rad

andra nämnder. Ett nytt kulturstrategiskt program är nu under framtagande och kulturnämnden ser att en ny handlingsplan knuten till programmet är ett effektivt verktyg för att främja och stärka både existerande och nya samarbeten för att säkerställa Malmöbornas tillgång till kultur i den växande staden. Kulturnämnden ser även behov av ökat samarbete med privata fastighetsaktörer, för att möjliggöra samlokalisering och samutnyttjande av lokaler i staden.

Kulturnämnden ser följande konkreta behov inför 2024:

- För att kunna fortsätta sprida konceptet med Allaktivitetshuset som planerat samt även göra kulturskolans verksamhet tillgänglig för fler krävs samlokalisering med stadens skolor. Här finns redan idag ett samarbete med grundskoleförvaltningen och fritidsförvaltningen som ytterligare behöver fördjupas och systematiseras.
- Fortsatt samplanering med de tekniska nämnderna samt fastighetsaktörer för att bevara existerande och möjliggöra för nya ateljéer, produktionslokaler och spelplatser till det fria kulturlivet.
- För att bättre och snabbare möjliggöra samarbete med de privata fastighetsägarna behövs även nya finansieringsmodeller. Här ser kulturnämnden att staden har en gemensam utmaning och ett tydligt behov av större samverkan och stöd framåt kring området.

Översyn av stadens regelverk för offentlig konst

Stadens arbete med offentlig konst regleras av ett särskilt regelverk från 1997, *Förslag till regler för offentlig utsmyckning antagen av kommunfullmäktige 27/11 1997, § 200, bilag 132*. Där framgår vilket ansvar berörda nämnder – kulturnämnden, tekniska nämnden och servicenämnden - har när det gäller den offentliga konsten. Regelverket efterlevs i dagsläget inte och har inte reviderats sedan 1997. Tydlig och enhetlig riktning saknas för hur den offentliga konsten ska finansieras, organiseras, styras och planeras samt vilket ansvar berörda nämnder har. I förlängningen riskerar detta att leda till ojämn geografisk fördelning av konsten, brist på transparens och otydlighet både i förhållande till konstnärer och Malmöbor. Den ekonomiska styrningen försvåras också genom problem i att följa stadens investeringar i offentlig konst.

Berörda nämnder ser därför stora behov av att regelverket ses över och aktualiseras. I stadens budget för 2024 önskar därför kulturnämnden, tekniska nämnden och servicenämnden att kommunstyrelsen tillsammans med berörda nämnder tilldelas ett budgetuppdrag. Uppdraget ska resultera i ett förslag till revidering av regelverket. Kommunfullmäktige föreslås fatta beslut om det nya regelverket under 2024.

Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Här besvarar nämnden följande frågeställning:

- Vilka verksamhetsförändringar, effektiviseringar eller kvalitetsutveckling pågår eller planeras inom nämnden framöver? Beskriv även förändrade arbetssätt och/eller samarbete med andra som leder till förbättrad kvalitet och/eller minskade kostnader.

Under 2024 fokuserar kulturnämnden på fyra utvecklingsområden för att stärka kulturen i Malmö och Malmö genom kulturen; Likvärdig tillgång till kultur i en föränderlig stad, Öppna Malmö, En starkare kulturdriven stadsutveckling och Stärkta konstformer.

LIKVÄRDIG TILLGÅNG TILL KULTUR I EN FÖRÄNDERLIG STAD

Rätt till kultur för barn och unga

Genom den kulturella allemansrätten arbetar kulturnämndens verksamheter på tvärs, både inom förvaltningen och tillsammans med stadens övriga förvaltningar och civilsamhället, för att tillförsäkra alla barns och ungas rätt till kultur, både på skoltid och på fritid. Under 2024 prioriteras verksamhet på lov, helger och kvällar med fokus på att göra unga i gymnasieåldern, som fortfarande är en underrepresenterad grupp, delaktiga i kulturnämndens verksamheter. Barns och ungas delaktighet och inflytande ökas genom systematiska dialogformer och samordnade arbetssätt. Genom stärkt och formaliserad samverkan med fritidsförvaltningen samt fastighets- och gatukontoret skapas bättre förutsättningar för samordning vad gäller målgrupp, geografi och utbud.

Ökad inkludering av och sysselsättning för unga och unga vuxna

Kultur på ungas villkor är även under 2024 ett prioriterat område för kulturnämnden. Det finns fortsatt behov av att stärka ungas delaktighet och möjligheter till både kulturutövande och sysselsättning och kulturnämndens verksamheter har en tydlig roll som möjliggörare i att erbjuda jobb och praktikplatser både inom kulturförvaltningens verksamheter och i det fria kulturlivet. Under perioden prioriteras bland annat att:

- Möjliggöra sysselsättning genom *Ung i Sommar-praktik*. Under 2023 förväntas 350 unga Malmöbor erbjudas sommarpraktik i kulturnämndens verksamheter. Särskilt fokus läggs på inkludering av unga med funktionsnedsättning och tillsammans med fritidsförvaltningen och funktionsstödförvaltningen kommer kulturförvaltningen återkommande ta emot Ung i Sommarpraktikanter i anpassad praktik, där praktikanternas kunskap tillvaratas med syfte att stärka verksamheternas möjligheter att skapa och driva tillgängliga arrangemang, aktiviteter och verksamheter för unga vuxna med funktionsnedsättningar
- Öka ungas möjlighet till kulturskapande genom riktade kulturstöd och fortsatt systematisk breddning av det framgångsrika mentorskapsprogrammet inom film och media till fler konstområden.
- Vidareutveckla konceptet *Unga ambassadörer på Arena 305 där ungdomar anställs* för att ta emot skolbesök och studiebesök och på så sätt bli länken i mötet med andra unga och sprida verksamheten till fler.
- Öka ungas involvering och inflytande och stärka möjligheten att utveckla sina idéer och kreativitet genom inkubator på Embassy och Sharing, där unga ska få tillgång till att både pröva på och fortsätta kulturutövande under jämlika förutsättningar.

Rätt till kultur för personer med funktionsnedsättning

Arbetet med att systematiskt utveckla mötesplatser med meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättningar fortsätter utifrån framtagna strategier i samverkan med funktionsstöds- och fritidsförvaltningen. Ambitionen är att öka tillgängligheten, nå nya målgrupper samt att förbättra den geografiska planeringen. Insatser görs för att öka utbudet av och kommunikationen kring aktiviteter till målgruppen, utveckla metoder för delaktighet och inflytande samt öka medarbetarnas kunskap om funktionsrätt och tillgänglighet. Under 2024 genomförs för första gången *Funkisfestivalen* med aktiviteter på LSS-boenden, skolor och fritidsgårdar. Arrangemanget är ett samarbete mellan

kulturförvaltningen, funktionsstödsförvaltningen och fritidsförvaltningen och förväntas bli ett återkommande inslag.

Kulturnämnden möjliggör även sysselsättning för personer med funktionsnedsättning. Genom samarbete med funktionsstödsförvaltningen erbjuds brukare inom LSS att förlägga aktiviteter inom ramen för Daglig verksamhet på biblioteken. Samarbetet är numera etablerat och väl förankrat och beräknas leda till att biblioteken under de närmaste åren markant kommer att kunna öka antalet platser för brukare inom LSS.

Under 2024 planerar Malmö konsthall att, tillsammans med relevanta samarbetspartners, etablera en självständig konststudio riktad till personer med funktionsnedsättningar i Skåne som vill utveckla ett professionellt konstnärskap. Målet är att studion ska kunna utgöra en sluss in i den etablerade konstvärlden, stärka de professionella förutsättningarna för konstnärer med funktionsnedsättningar samt bidra till att bredda utbudet av konst.

Rätt till kultur för äldre

Äldre Malmöbor deltar i lägre utsträckning än andra åldersgrupper i stadens kulturutbud. För Malmös äldre bidrar kulturnämnden genom sina verksamheter till delaktighet och meningsfulla sammanhang, att bryta social isolering och stärka hälsan. Genom inkluderande arbetssätt och metoder stärker kulturnämnden under 2024 tillgången till fysiska och digitala kulturaktiviteter, framför allt för personer på särskilt boende, vilka är de äldre som har minst tillgång till kulturlivet. Utvecklingsarbetet sker i nära samarbetet med hälsa- vård- och omsorgsförvaltningen och genom bättre samordning mellan kulturnämndens egna verksamheter.

Rätt till kultur för nationella minoriteter

Kulturnämndens verksamheter bidrar i stor utsträckning till en likvärdig kulturstad genom arrangemang och folkbildning kring minoritetsgrupperns historia och livsvillkor samt för att höja medvetenheten om diskriminering och förföljelse. Genom de redan starka samarbetena i Öppna Malmö arbetar kulturnämnden bland annat aktivt för att synliggöra judisk kultur och identitet och motverka antisemitism. I samråd med sverigefinska Malmöbor planeras och arrangeras ett varierat kulturutbud för barn, unga och vuxna inom det finska förvaltningsområdet. Möjligheterna för stadens största minoritetsbefolkning, romerna, att ta del av och synliggöra sitt språk och sin historia stärks genom det nationella uppdrag Biblioteken i Malmö fått att bygga upp ett romskt bibliotek. Under 2024 fortsätter biblioteket växa fram i nära dialog med den romska minoritetsgruppen för att säkerställa kvalitet och relevans i verksamheten.

Digitalt deltagande för fler

Utifrån ett medborgarfokus fortsätter under 2024 den digitala utvecklingen inom kulturförvaltningen med fokus på att tidigt i processerna fånga Malmöbornas behov och önskemål. Förvaltningens första gemensamma IT- och digitaliseringsriktlinjer förväntas vara på plats under 2024 vilket kommer professionalisera processen att upphandla, utveckla, förvalta och avveckla förvaltningens system och tjänster.

För att motverka den skillnad som finns mellan Malmöbor med stor digital kunskap och Malmöbor som står utanför informationssamhället behövs stödande insatser inom digital tillgång och bildning. Kulturnämndens verksamheter har en viktig kompensatorisk roll i detta arbete genom enkla, effektiva och medborgarnära digitala tjänster som bidrar till digital demokrati och att minska den digitala klyftan.

Kultur på nya platser i ett växande Malmö

Malmö växer snabbt och under 2024 fortsätter kulturnämnden att göra satsningar som stärker tillgången till kultur för barn, unga och vuxna i hela staden. För att möta det ökade besöksstryck som den växande staden medför ser kulturnämnden inte bara behov av att investera i fler lokaler utan även behov av utökade resurser till verksamheter som tillgodoser Malmöbornas behov av meningsskapande sammanhang och kulturaktiviteter. Under 2024 kommer följande områden och insatser vara prioriterade:

- *Hyllie mötesplats - Embassy of Sharing*

Under 2024 invigs kulturnämndens nya mötesplats i Hyllie i kvarteret Embassy of Sharing. Med denna satsning får barn, unga och vuxna en unik inkluderande och nytänkande plats för samarbete och

kunskapsutbyte bestående av ett bibliotek, en inkubator för unga, och genom utveckling och flytt av Dawit Isaak-biblioteket, även ett internationellt center för yttrandefrihet. Byggnaden som verksamheten rymms i är miljöcertifierad och byggd i trä med låg klimatpåverkan. Stort fokus kommer att ligga på hållbarhet och ytan kommer att samnyttjas mellan kulturnämndens verksamheter och med andra aktörer i staden.

- ***Biblioteksutveckling***

I takt med att Malmö växer och förtäta krävs etablering av nya bibliotek samtidigt som ombyggnationer och omlokalisering av redan etablerade bibliotek kommer att bli aktuella. Det finns en strategisk och hållbar vinst i att nyetableringar av bibliotek planeras in i ett tidigt skede i stadsutvecklingsprocesserna och att de nödvändiga ekonomiska investeringarna planläggs i god tid. Efter färdigställandet av ett nytt bibliotek i Hyllie har kulturnämnden definierat Lindängen, Kirseberg /Värnhem/Östervärn och Bunkeflostrand som prioriterade områden framåt.

- ***Nytt allaktivitetshus under mandatperioden***

Kulturnämnden planerar att under mandatperioden etablera ett nytt allaktivitetshus i linje med framtagna utvecklingsplan. Allaktivitetshuset är viktiga lokala mötesplatser vars verksamhet bygger på demokrati och yttrandefrihet och där barn, unga och vuxna har möjlighet att ta plats, utveckla och delta i meningsskapande aktiviteter på fritiden. De är också ett viktigt verktyg för att stärka skolorna i det sociala och relationella arbetet.

- ***Museiområdet***

Omgivningarna runt museiområdet håller på att ändra karaktär från industriområde till blandad stadsbebyggelse. I och med framväxten av den nya Citadellstaden ställs nya krav på att Malmö museum och det kringliggande området bättre integreras i sin omgivning. Under 2024 fortsätter arbetet med att ta fram en plan för omgestaltningen av museiområdet i nära dialog med fastighets- och gatukontoret, stadsbyggnadskontoret och serviceförvaltningen.

ÖPPNA MALMÖ

Antirasistiskt arbete för ett öppet Malmö

Kulturnämnden har framgångsrikt de senaste åren lett och koordinerat Malmö stads programutbud kopplat till Öppna Malmö. Öppna Malmö är ett samlingsnamn för en rad aktiviteter med ett gemensamt syfte: alla i Malmö ska kunna vara stolta över sin bakgrund och identitet – och leva i staden som jämlikar. Arbetet med Öppna Malmö införlivas med det antirasistiska arbetet som görs på kulturförvaltningen. Kulturnämnden ser ett stort behov att fortsätta arbetet med Öppna Malmö också åren framöver men det krävs en finansiering från kommunfullmäktige. Under 2023 erhöles tillfälliga medel för uppdraget från kommunstyrelsen.

Kulturnämnden har som del i sitt grunduppdrag och arbetar på daglig basis med att motverka rasism och diskriminering och arbetar för yttrandefrihet, öppenhet och för alla Malmöbornas möjlighet att delta i det fria samtalet. Under 2024 fortsätter arbetet utvecklas och i samverkan med civilsamhället och trossamfund skapas och tillgängliggörs ett angeläget program kring antirasism för att stärka yttrandefriheten och för att öka Malmöbornas engagemang och kunskap i frågor som rör rasism och censur. Särskilt fokus läggs på att motverka antisvart och antimuslimsk rasism samt stärka Malmö som en öppen och demokratisk stad.

Engagemanget från omvärlden, civilsamhället och Malmöbor visar på ett stort intresse och behov i staden för att arbeta vidare med antirasism och islamofobi. Kulturnämnden kommer under 2024 undersöka möjligheterna att arrangera ett toppmöte på nationell och internationell nivå för att ytterligare befästa och synliggöra Malmö som en öppen stad för alla och för det fria samtalet.

Konstnärlig frihet i tider av kultur under attack

I en tid då den konstnärliga yttrandefriheten utmanas utmärker sig Malmö stad som en fristad för det fria ordet och den fria kulturen. Här finns världens enda folkbibliotek med förbjudna och censurerade böcker från hela världen – Dawit Isaak biblioteket - och Malmö tar aktiv ställning för den fria kulturen genom Fristadsprogrammet som ger hotade kulturarbetare en fristad. Under 2024 kommer satsningen *Förbjudna kulturveckan* vidareutvecklas tillsammans med fler aktörer. Den nationella satsningen tillsammans med svenska PEN - *Banned Books Week: Sverige* – tar nästa steg i syfte att stärka bibliotek och bokhandlare runt om i landet att lyfta fram censurerad litteratur och på så sätt medvetandegöra besökare och köpare. Insatser kommer även att göras för att öka samlingen av förbjuden och censurerad litteratur från hela världen och på så sätt göra samlingen än mer relevant för Malmös hela befolkning.

EN STARKARE KULTURDRIVEN STADSUTVECKLING

Genom en kulturdriven stadsutveckling skapas förutsättningar för staden att utvecklas med hjälp av kulturen samt för konst och kultur att ta plats när staden växer. En utmaning är den undanträngande effekt på kulturverksamheter som ökade kostnader för exempelvis lokaler har. Under 2024 fortsätter kulturnämnden samarbetet med stadens förvaltningar och privata fastighetsaktörer för att föra in ett tydligt kulturperspektiv i stadsplaneringsprocessen, bereda plats för kultur i exploaterings- och omvandlingsområden samt möjliggöra samlokalisering och samutnyttjande av lokaler i staden.

Under 2023 initierades konceptet *Malmö in the making* som ett sätt att lyfta den kulturdrivna stadsutvecklingen lokalt, nationellt och internationellt genom att utforska vad en demokratisering av stadens rum, arkitektur och kultur betyder för Malmöborna och hur vi genom att bjuda in Malmöbor, tillsammans kan forma stadens utveckling. Det framgångsrika konceptet kring *Malmö in the making* kommer att bli ett återkommande event, en biennial, som bygger vidare på de teman och lärande som växer fram under 2023. Genom *Malmö in the making* fortsätter staden sätta fokus på frågor kring demokratisering av processer samt hur arkitektur, konst och kultur är med och skapar framtida livsmiljöer för Malmöbor.

Under 2024 prioriterar kulturnämnden följande områden för en starkare kulturdriven stadsutveckling:

Kulturen i stadsplaneringsprocessen

Under 2024 fortsätter kulturförvaltningen arbetet med en kulturdriven stadsutveckling i samarbete med stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret. Med målet att ge Malmöborna likvärdig tillgång till kultur oavsett var man bor samt skapa de bästa förutsättningarna för kulturlivet att växa med staden och staden att växa genom kultur, utvecklas viktiga verktyg och funktioner för en kulturdriven stadsplanering.

Kulturlivsanalyser som verktyg för att föra in ett kulturperspektiv tidigt i stadsplaneringsprocessen etableras under 2024 med utgångspunkt i de erfarenheter som gjorts under pilotfasen 2023. Genom kulturlivsanalysen kartläggs existerande kulturaktörer, behov och kulturvärden i ett område och en analys över vilka förutsättningar som krävs för att bevara och utveckla områdets kulturliv framåt görs.

Arbetet med att utveckla rollen som kulturlots fortsätter också under 2024 med särskilt fokus på bevarande och utveckling av lokaler för kulturproduktion.

Kulturarrangemang för en attraktiv stad regionalt, nationellt och internationellt

Under 2024 stärker kulturnämnden sin arrangemangsverksamhet som en viktig del i den kulturdrivna stadsutvecklingen. Genom ett rikt utbud av kulturarrangemang skapas en kraftfull drivkraft för en hållbar, livfull och attraktiv stad. Några exempel på satsningar under 2024:

- Nya konstformer utvecklas och stärks genom arrangemang. Under 2024 startar exempelvis den internationella biennalen Southern Sweden Circus Festival som sätter ljuset på cirkus som konstform och Malmö som potentiell utvecklingsnod för nycirkus.
- Den årligt återkommande Förbjuden Kulturvecka belyser vikten av ett demokratiskt samhälle för att yttrandefrihet och kulturella yttringar ska få verka och utveckla vår stad i en positiv riktning.
- Malmö Sommarscen vidgar upplevelsen av staden genom att ta plats i stadsutvecklingsområden

såsom exempelvis Nyhamnen och lockar därmed Malmöbor till nya platser med intressanta och relevanta kulturarrangemang.

- Internationella kulturarrangemang inspirerar under 2024 med nya tankar kring social innovation som katalysator för kulturdriven stadsutveckling.

Nyhamnen

Kulturnämnden är delaktig i tidigt skede av stadsutvecklingsprocessen kring Nyhamnen. En kulturlivsanalys i vilken områdets kulturpotential identifieras genomförs under 2023 och utifrån den kommer kulturnämnden kunna utforma en plan för kultursatsningar framåt i området.

Kulturmiljöperspektivet är särskilt viktigt i detta arbete. Utbyggnaden av Nyhamnen kommer att ske etappvis under flera decennier och det kommer därför bli viktigt att arbeta platsskapande med kultur för att aktivera området.

Rosengård

Kulturnämnden är delaktig i stadsutvecklingsprocessen i Rosengård där omvandlingen med bland annat de nyöppnade stationerna i Östervärn och Rosengård knyter ihop staden och ger ökade möjlighet till stadsutveckling i Malmös östra del.

En kulturlivsanalys genomförs under 2023 för att identifiera behov och förutsättningar för att fortsatt utveckla kulturen i området och området genom kulturen och detta arbete tas vidare under 2024 med fokus på att ta fram en kulturplan för området med beskrivning av mer konkreta satsningar på kultur i området framåt.

Kulturnämnden deltar också i ett tidigt skede i detaljplanearbetet kring kvarteret Generatorn i Rosengård med särskilt fokus på gestaltningen av nya allmänna platser.

Norra Sorgenfri och Sofielund

Norra Sorgenfri och Sofielund är områden med stor betydelse för stadens kulturliv. Över 50% av Malmös konstnärer och ateljékollektiv verkar i Norra Sorgenfri och Södra Sofielund. Pågående eller kommande fastighets utveckling i områdena kommer på sikt att få konsekvenser för ateljéerna i områdena och därmed också för kulturproduktionen i staden och regionen. Tillsammans med stadsbyggnadskontoret och stadskontoret (omvärld och näringsliv) fortsätter kulturnämnden under 2024 arbetet för att hitta långsiktiga lösningar för kulturproduktionen i områdena. Arbetet beskriv mer under *Stärkta konstformer – Hållbara lösningar för konstnärsateljéer* nedan.

Under 2024 fortsätter kulturnämnden, i samarbete med bland annat stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden, arbetet med att förverkliga planprogrammets vision om Sofielund som Malmös mest betydelsefulla och dynamiska kultur-, fritids- och näringslivscentrum. Kulturnämndens kulturlots utgör ett stöd för utvecklingen i området och till den förvaltningsövergripande samverkan som utgör basen för utvecklingsarbetet samt medverkar aktivt i pågående detaljplanearbeten.

STÄRKTA KONSTFORMER

Malmös rika och varierande kulturliv väcker uppmärksamhet långt utanför stadens gränser. Staden är hemvist för ett stort antal fria kulturaktörer som i betydande utsträckning, med stöd från staden, bidrar till Malmös attraktivitet och till Malmöbornas möjlighet att skapa och ta del av konst och kultur. Att stärka förutsättningar för stadens professionella kulturskapare är avgörande för ett välfungerade kulturellt ekosystem. Under 2024 ser kulturnämnden behov av att särskilt utveckla förutsättningarna och infrastrukturen för konstformerna dans, nycirkus och konst.

Konst

Under 2024 fortsätter kulturnämnden arbetet med att skapa bättre förutsättningar för konstscenen i Malmö att utvecklas i samklang med stadens invånare, aktörer och platser.

Mot ett nytt konstmuseum

Ett rikt kulturliv är en del av den attraktiva staden för såväl besökare som näringslivet och för att ge plats

åt Malmöbornas konstsamlingar och förstärka Malmöns roll som kulturstad har ett nytt konstmuseum varit en aktuell fråga i staden under lång tid. Kommunstyrelsen beslutade i augusti 2021 att ge stadskontoret i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar utreda lämpliga och innovativa genomförandemodeller för ett nytt konstmuseum. En framgångsfaktor för en attraktiv stad för såväl besökare som näringsliv är att staden är levande hela dygnet, hela året och där kommer ett nytt konstmuseum bli en viktig del. Genom att fördjupa satsningen på en konstsatellit fortsätter kulturnämnden under 2024 sitt arbete utifrån uppdraget från kommunstyrelsen att tillsammans med berörda nämnder och Stiftelsen för Malmö Konstmuseum driva arbetet med att förverkliga ett nytt konstmuseum i Malmö.

Stärka tillgången till den offentliga konsten.

Kulturnämnden har tagit fram en långsiktig planering för den offentliga konsten med fokus på att stärka tillgången till konst i områden där konst idag saknas samt för särskilt prioriterade målgrupper som till exempel barn och unga. Under 2024 invigs ett konstverk på det nya Rosengårdsbiblioteket och arbetet med ett konstverk i Hyllie, i anslutning till kulturförvaltningens nya mötesplats i Embassy of Sharing startas upp.

En första långsiktig planering för satsningar på offentlig konst för perioden fram till 2028 har också gjorts med utgångspunkt i kulturnämndens kompensatoriska uppdrag och de pågående eller planerade stadsutvecklingsområden som stadsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden identifierat. Aktuella områden framåt är bland annat Örtagården/Herrgården, Bunkeflostrand, Nydala och Nyhamnen.

Planeringen av den offentliga konsten görs i samarbete samt samordnas med fastighets- och gatukontoret och serviceförvaltningen. Ett långsiktigt samarbete finns också med MKB för att skapa bättre samordning mellan stadens och bolagets satsningar på offentlig konst.

Hållbara lösningar för konstnärsateljéer

Den snabba omvandlingen av staden skapar undanträngningseffekter som påverkar konstnärers tillgång till lokaler för ateljéer. Kulturnämnden har identifierat ett antal platser där aktuella omvandlingsprocesser kan komma att påverka befintliga ateljéföreningar och arbetar nu aktivt, utifrån de styrmedel som staden har, för att bevara eller bereda plats för lokaler för kulturproduktion i stadsomvandlingsområden. Under 2024 kommer särskilt fokus ligga på de detaljplaner som tas fram i Norra Sorgenfri, Katrinelund och Sofielund, där en betydande andel av Malmöns konstnärer och ateljékollektiv finns. Utöver detta planerar kulturnämnden att sätta en ny modell för ateljéstipendier med utrymme för ökad stödnivå.

Utvecklingen av kulturlotsfunktionen med fokus på information, kompetensutveckling och rådgivning för kultur- och fastighetsaktörer kring avtal, tillstånd, hyresförhandling och andra lokalrelaterade frågor fortsätter också.

Dans

Dans är ett starkt profilområde i Malmö och kulturnämnden vill möjliggöra för fler Malmöbor att både ta del av och själva utöva dans. Behovet av lokaler för träning, repetitioner, pedagogisk verksamhet och föreställningar är stort och lokalfrågorna är centrala både för det professionella danslivet och för möjligheterna att erbjuda dansaktiviteter för unga. Under 2024 fokuserar kulturnämnden på följande områden:

- Kulturnämnden kommer under 2024 att genomföra utvecklingsinsatser för att stärka infrastrukturen och stödet till den professionella dansen i Malmö, bland annat genom vidareutveckling av Pralinen som en potentiell produktionsmiljö för dans. Pralinen är i nuläget en vision och en förstudie genomförd av sex centrumbildningar med Danscentrum Syd i spetsen. Förstudien undersöker möjligheten att i samband med teaterhögskolans flytt ta över deras nuvarande lokaler, vilka i hög grad är ändamålsenliga för dans. Härmed stärks infrastrukturen för det fria kulturlivet samtidigt som möjligheten ökar för Malmöborna att ta del av dans.
- Genom ett ökat samarbete med stadens fria kulturliv och scenkonstbolag, bland annat Skånes Dansteater, kommer barn och unga erbjudas dans inom ramen för den kulturella allemansrätten både på skoltid och fritid.
- Som en del i att stärka dans i Malmö och övriga Skåne, ställer sig kulturnämnden bakom regionens arbete för att Skånes Dansteater ska bli nationalscen för dans.

Nycirkus

Under 2024 fortsätter kulturnämnden arbetet med att stärka infrastrukturen för nycirkus i Malmö samt etablera Malmö som en utvecklingsplats för nationella och internationella samarbeten. De utvecklingsområden som nämnden arbetar vidare med är bland annat fler träningslokaler och spelplatser samt möjligheter till vidareutbildning, samarbeten och internationella utbyten.

Under 2023 tas en förstudie fram för *Cirkusens hjärta*. Cirkusens hjärta ska vara en kreativ plats och en utvecklingsnod för den nationella och internationella cirkusen, där nya idéer kopplade till cirkus som konstform, innovation och näringsliv kan få plats att växa och samtidigt möjliggöra för fler Malmöbor att ta del av cirkus. Utifrån studiens resultat fortsätter arbetet under 2024, bland annat kring konceptutveckling, affärsmodell och lokalbehov.

Kommunbidrag

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka ekonomiska effekter kan uppnås till följd av förändrat arbetssätt/ samarbete med andra på kort och lång sikt?
- Vilka förändringar som innebär ökade kostnader eller lägre intäkter kommer att påverka nämndens verksamhet 2024? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka förändringar pågår eller planeras inom nämndens verksamhet som innebär minskade kostnader eller högre intäkter? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?

Behov av ökat kommunbidrag 2024

Nytt Allaktivitetshus

Kulturnämnden planerar att under mandatperioden etablera ett nytt Allaktivitetshus i linje med framtagna utvecklingsplan. Allaktivitetshuset är viktiga lokala mötesplatser vars verksamhet bygger på demokrati och yttrandefrihet och där barn, unga och vuxna har möjlighet att ta plats, utveckla och delta i meningsskapande aktiviteter på fritiden. De är också ett viktigt verktyg för att stärka skolorna i det sociala och relationella arbetet. Behov av ökat kommunbidrag: 5 mkr.

Hyllie bibliotek och mötesplats-Embassy of Sharing

Under 2024 invigs den första delen i Hyllie, kulturnämndens nya mötesplats i kvarteret Embassy of Sharing. Hyllie är ett av stadens starkast växande områden, det förväntas en befolkningstillväxt på 50% från 2019 till 2030. År 2040 beräknas 25 000 personer vara bosatta här, varav en stor andel barn och unga. Här saknas i dagsläget både biblioteksverksamhet och övrig kulturverksamhet för unga. Med denna satsning får barn, unga och vuxna en unik plats bestående av ett bibliotek, en inkubator för unga och ett internationellt center för yttrandefrihet. Stort fokus kommer att ligga på hållbarhet och ytan kommer att samnyttjas mellan kulturnämndens verksamheter och med andra aktörer i staden.

Kulturnämnden har ingen möjlighet att inom ram kunna finansiera en utbyggnad av nya bibliotek och mötesplatser som planeras utifrån malmöbornas behov. Enbart hyreskostnaderna för de två lokalerna i Hyllie uppgår till drygt 6 mkr. En ökning av kommunbidraget är nödvändigt.

På längre sikt

Flytt av Centralmagasinet

När Nyhamnen byggs ut indikerar staden att Centralmagasinet behöver flyttas. Staden behöver tillhandahålla en ersättningslokal. Redan 2032 behöver ny lokal för Malmös kulturhistoriskt värdefulla föremål vara klar och driftsatt. Nämnden räknar med att det behövs 9-års planering för att omlokalisera en så omfattande verksamhet, detta för byggnation och överflyttning av de kulturhistoriska föremålen.

Nytt Konstmuseum

Ett nytt konstmuseum i Malmö har varit aktuell under lång tid i staden. Kommunstyrelsen beslutade i augusti 2021 att ge stadskontoret i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar utreda lämpliga och innovativa genomförandemodeller för ett nytt konstmuseum. Ett nytt konstmuseum kan vara en av stadens naturliga samlingsplatser.

Riktade statsbidrag och övriga bidrag

Benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Prognos 2023 (tkr)	Prognos 2024 (tkr)
Riktade statsbidrag			
Övriga bidrag			
Kulturskolan, utvecklingsbidrag	Kulturrådet	3 200	
Malmö Museum, verksamhetsbidrag	Region Skåne	23 836	24 313
Malmö Konstmuseum, verksamhetsbidrag	Region Skåne	2 412	2 460
Biblioteken	Kungliga biblioteket	6 000	6 000
Biblioteken	Kulturrådet	6 000	4 000
SUMMA BIDRAG		41 448	36 773

Utvecklingsbidraget till kulturskolan avser läsåret 2023/2024. För läsåret 2022/2023 erhöles 4,9 mkr. För biblioteken ser man en risk att utvecklingsbidraget från kulturrådet till *stärkta bibliotek* kommer att minska. Därav en lägre prognos för 2024.

Begäran om investeringsram

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2024 samt plan för 2025-2029 (belopp i tkr)

Investeringstyp	Begäran	Plan				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Biblioteken i Malmö	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Malmö Kulturskola	500	500	500	500	500	500
Malmö Museer	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Malmö Konstmuseum, inköp av konst	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Malmö Konsthall	2 500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Malmö Stadsarkiv	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kulturarrangemang och Mötesplatser	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Stab inklusive Centralmagasin	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Hyllie	5 000	10 000	5 000	0	0	0
Summa investeringsram	37 000	40 500	35 500	30 500	30 500	30 500